

การเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของการท่องเที่ยวชุมชน ระหว่างตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และตำบลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

COMPARISON OF INCOME DISTRIBUTION OF COMMUNITY TOURISM. BETWEEN AMPHAWA SAMUT SONGKHRAM PROVINCE AND DAMNOEN SADUAK SUBDISTRICT RATCHABURI

ที่มาและความสำคัญ

การท่องเที่ยวทางแหล่งวัฒนธรรมนั้น ตำบล ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์และวิถีชีวิตที่ไม่เหมือนใคร พร้อมกับเสน่ห์ของความเป็นไทย โดยเห็นภาพการใช้ชีวิตในอดีตจนกลายเป็นการดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ภายในตำบลนั้นจะมีทั้งที่พัก เพื่ออำนวยความสะดวกถึงนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อน อาจจะเป็นรูปแบบโฮมสเตย์และรีสอร์ท การบริการเรือหรือเรือรับจ้างที่มีทั้งการอำนวยความสะดวกในด้านการเดินทางชมพื้นที่โดยรอบตำบล ร้านอาหารทั้งแบบเล็กขายตามไหล่ทาง พายเรือขายอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อแสดงกิจวัตรประจำวันของชาวบ้านแหล่งนั้น หรือจะเป็นแบบร้านนั่งรับประทานอาหาร แพคเก็จทัวร์ เพื่อท่องเที่ยวในตำบลอย่างครบถ้วนแหล่งแสดงถึงตำบลนั้นๆ ขยายของที่ระลึกเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ที่เกี่ยวนั้น และ อื่นๆ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้รูปแบบการสัมภาษณ์โดยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีทั้งลักษณะคำถามแบบปลายปิด และคำถามแบบปลายเปิด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ในการวิเคราะห์ลักษณะการกระจายรายได้ครัวเรือน สมการเป็นดังนี้ ภายในพื้นที่ตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และตำบลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

หากค่าสัมประสิทธิ์นี้มีค่าตั้งแต่ 0-1 หากมีค่าสัมประสิทธิ์นี้ต่ำเพียงใด หมายถึงการกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากยิ่งขึ้น

สมการเป็นดังนี้

$$G_y = \frac{2U_y}{n} - \frac{(n+1)}{n}$$

ผลการศึกษา

ลักษณะการประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่พัก/โฮมสเตย์/รีสอร์ท และร้านอาหาร ลักษณะการประกอบอาชีพรองส่วนใหญ่ทั้งผู้มีรายได้ต่ำที่สุด มักไม่ประกอบอาชีพรอง ส่วนผู้มีรายได้ปานกลาง และมากที่สุดมักประกอบอาชีพร้านอาหาร ขายของที่ระลึก และแพคเก็จทัวร์ ส่วนใหญ่ผู้มีรายได้สูงสุดมักมีลักษณะการเป็นเจ้าของธุรกิจ ผู้มีรายได้ต่ำสุดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนผู้มีรายได้สูงที่สุดเป็นเพศชายจำนวนสูงกว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนทางด้านผู้มีรายได้น้อยมีการศึกษาสูงสุดมัธยมตอนต้น ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในครัวเรือน การผ่อนชำระบ้าน อายุโดยเฉลี่ย 38 ปี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนประมาณ 5 คน ผู้ที่ทำงานทั้งหมดในครัวเรือนประมาณ 4 คน ขนาดทำเลที่ตั้งโดยประมาณ 455 ตารางเมตร รายได้รวมจากการประกอบอาชีพหลักโดยเฉลี่ย 45,676.02 บาทต่อเดือน รายได้รวมจากการประกอบอาชีพรอง 41,400 บาทต่อเดือน ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการประกอบการโดยเฉลี่ย 20,141.68 บาทต่อเดือน รายจ่ายครัวเรือนโดยประมาณ 18,027.45 บาทต่อเดือน ค่าสัมประสิทธิ์นี้โดยรวมมีค่า 0.5058 ตำบลอัมพวา 0.4877 ตำบลดำเนินสะดวก 0.5115 เนื่องจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community - Based Tourism)

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อทราบถึงการกระจายรายได้ของการท่องเที่ยวชุมชน ระหว่างตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และตำบลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของการท่องเที่ยวชุมชนระหว่างตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และตำบลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าการกระจายรายได้ครัวเรือน โดยกำหนดพื้นที่การศึกษา คือ ตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และตำบลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ในระยะเวลาเดือนสิงหาคม พ.ศ.2563 ถึง ธันวาคม พ.ศ.2563 โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากหัวหน้าครัวเรือนที่เกิดจากการประกอบกิจการท่องเที่ยวและนอกเหนือกิจการท่องเที่ยว โดยกิจการท่องเที่ยวนั้น ได้แก่ ที่พัก/โฮมสเตย์/รีสอร์ท เรือ/เรือรับจ้าง ร้านอาหาร แพคเก็จทัวร์ และ ขายของที่ระลึก ส่วนทางด้านกิจการนอกเหนือจากการท่องเที่ยว เช่น งานรับจ้างทั่วไป งานราชการ และอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

ทางภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนควรเข้ามาส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ทั้งทางด้านมุ่งเน้นถึงการมีส่วนร่วมในชุมชน การอนุรักษ์ และการจัดการการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนท้องถิ่นกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน ลักษณะเป็นการเกื้อหนุนกันระหว่างการอนุรักษ์ทรัพยากรสำหรับการท่องเที่ยวกับการพัฒนาของชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็ง เพื่อให้ครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้านเข้าถึงธุรกิจการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น โดยจัดการฝึกอบรมและแนะนำความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น ช่องทางการประกอบอาชีพ และการจัดการท่องเที่ยวแบบครบวงจร เป็นต้น เพื่อให้ครัวเรือนที่มีเงินทุนน้อยสามารถเข้ามามีบทบาทในการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และมีรายได้จากการท่องเที่ยวที่มากยิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของการท่องเที่ยวชุมชน ระหว่างตำบลอัมพวา จังหวัด

สมุทรสงคราม และตำบลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรีบทคัดย่อ

กรรณิการ์ กาญจนารายณ์*

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อทราบถึงการกระจายรายได้ของการท่องเที่ยวชุมชน และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของการท่องเที่ยวชุมชนระหว่างตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และตำบลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ทำการศึกษาข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากการสอบถามจากหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 196 ครัวเรือน ตำบลอัมพวาจำนวน 58 ครัวเรือน และตำบลดำเนินสะดวก 138 ครัวเรือน แบ่งเป็นผู้มีรายได้ต่ำที่สุด รายได้ปานกลาง และรายได้สูงที่สุด นำมาพิจารณาการกระจายรายได้ โดยค่าสัมประสิทธิ์จินี

พบว่า ลักษณะการประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่พัก/โฮมสเตย์/รีสอร์ท และร้านอาหาร ลักษณะการประกอบอาชีพรองส่วนใหญ่ทั้งผู้มีรายได้ต่ำที่สุด มักไม่ประกอบอาชีพรอง ส่วนผู้มีรายได้ปานกลาง และมากที่สุดมักประกอบอาชีพร้านอาหาร ขายของที่ระลึก และแพคเกจทัวร์ ส่วนใหญ่ผู้มีรายได้สูงสุดมักมีลักษณะการเป็นเจ้าของธุรกิจ ผู้มีรายได้ต่ำที่สุดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนผู้มีรายได้สูงที่สุดเป็นเพศชายจำนวนสูงกว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนทางด้านผู้มีรายได้น้อยมีการศึกษาสูงสุดมัธยมตอนต้น ส่วนใหญ่นั้นมีภาวะหนี้สินในครัวเรือน การผ่อนชำระบ้าน อายุโดยเฉลี่ย 38 ปี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนประมาณ 5 คน ผู้ที่ทำงานทั้งหมดในครัวเรือนประมาณ 4 คน ขนาดทำเลที่ตั้งโดยประมาณ 455 ตารางเมตร รายได้รวมจากการประกอบอาชีพหลักโดยเฉลี่ย 45,676.02 บาทต่อเดือน รายได้รวมจากการประกอบอาชีพรอง 41,400 บาทต่อเดือน ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการประกอบการโดยเฉลี่ย 20,141.68 บาทต่อเดือน รายจ่ายครัวเรือนโดยประมาณ 18,027.45 บาทต่อเดือน ค่าสัมประสิทธิ์จินีโดยรวมมีค่า 0.5058 ตำบลอัมพวา 0.4877 ตำบลดำเนินสะดวก 0.5115 เนื่องจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community – Based Tourism)

คำสำคัญ: การกระจายรายได้, สัมประสิทธิ์จินี, อัมพวา, ดำเนินสะดวก

* นักศึกษาคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

118 หมู่ 3 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

E-mail: kkanjanarai@gmail.com

**Comparison of income distribution of community tourism. Between Amphawa Samut
Songkhram Province And Damnoen Saduak Subdistrict Ratchaburi**

Kannika Kanjanarai*

Abstract

The objectives of this study are 1) To know the income of community tourism. And 2) to compare income distribution of community tourism between Amphawa sub-districts. Samut Songkhram Province And Damnoen Saduak Subdistrict Ratchaburi. Data were studied by questionnaires from 196 heads of households. Amphawa sub-district 58 households and 138 households in Damnoen Saduak sub-district, which were divided into the lowest income, middle income and the highest income. Take into account the income distribution by the genie coefficient.

It was found that most of the main occupations were accommodation / homestays / resorts and restaurants, most of the secondary occupations, both with the lowest income usually not a secondary occupation. For those with middle income and most often working in a restaurant souvenirs sale and tour packages. Most of the people with the highest income have a type of business ownership. Most of the lowest earners are female. The highest number of earners were male. Most of them are single and bachelor's degree. As for the low-income people, the highest education was lower secondary. Most of them have household debt, Home installment. The average age is 38 years, the number of household members is about 5 people, the total workforce in the household about 4 people, the approximate location size is 455 square meters, the average income from the main occupation is 45,676.02 baht per month, the total income from the operation secondary occupation 41,400 baht per month. Average operating expenses 20,141.68 baht per month. Estimated household expenditure 18,027.45 baht per month. The overall genie coefficient is 0.5058 Amphawa Subdistrict 0.4877 Damnoen Saduak Subdistrict 0.5115 due to Community - Based Tourism

Keywords: Income distribution, Gini coefficient , Amphawa , Damnoen Saduak

* Graduated School of Development Economics. Master of Economics Program in Business Economics,
National Institute of Development Administration
188 Moo3, Sereethai Road, Klong-Chan, Bangkok, Bangkok 10240
E-mail: kkanjanarai@gmail.com